

Савченко Ю.В., Сонько С.П. Екологічний туризм Кіровоградської області: проблеми і перспективи розвитку. Екологія – шляхи гармонізації відносин природи та суспільства. Збірник тез IV Міжвузівської науково-практичної конференції 16 - 17 жовтня 2014 року. Ред.Непочатенко О.О. Ред-вид.центр УНУС.-Умань,2014.- 90 с.- С.76-78.

ЕКОЛОГІЧНИЙ ТУРИЗМ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Савченко Ю. Сонько С.П.

Традиційні райони світового туристичного ринку вже практично досягли межі рекреаційної ємності. Саме тому Україна має унікальну можливість зайняти свою нішу на світовому туристичному ринку за рахунок нових відвідуваних територій та альтернативних видів туризму. Потреби сучасного туриста в нових видах активного відпочинку вимагають розширення ринку туристичних послуг. З'являються якісно нові види і форми туризму. Йдеться, зокрема, про так званий «екологічний» туризм, який сьогодні в Україні розглядається як форма відпочинку міського населення у просторому природному середовищі.

Сам по собі термін «екологічний туризм» ввів в обіг мексиканський економіст-еколог Гектор Цебаллос-Ласкурейн в 1983р. Він розумів екотуризм, як «поєднання подорожі з екологічно чуйним ставленням до природи, що дозволяє об'єднати радість знайомства і вивчення зразків флори і фауни з можливістю сприяти їх захисту». Таким чином, цей напрям туристської діяльності, відповідальне перед природою, що сприяє її захисту, підвищує екологічну культуру мандрівника, виконує просвітницьку функцію, дбайливо відноситься до традиційних культур та місцевим спільнотам [1].

Розвиток екологічного туризму в Україні сприятиме припливу капіталу до села та поліпшенню матеріального статку селян; створенню нових робочих місць в туристичному бізнесі та туристичній інфраструктурі саме в тих регіонах, де найбільший відсоток безробітних, що сповільнить процес міграції молоді до міст у пошуках роботи та кращої долі; пожвавленню товарно-грошових відносин в регіонах, а отже — їхньому економічному піднесенню.

Екотуризм найбільш привертає тих туристів, яких турбують проблеми екології. Він часто включає волонтерську роботу, інші активні заходи зі збереження навколишнього середовища та навчальні програми, що допомагають зменшувати негативні аспекти впливу людини на природу [2].

На Кіровоградщині все більше уваги приділяється збільшенню мережі природно-заповідних територій та об'єктів. Нині їх налічується 178 одиниць загальною площею 11,5 тис. га, з яких 26 природно-заповідні території загальнодержавного значення – 54 заказники, 44 пам'яток природи, 49 заповідних урочищ, 5 парків-пам'яток садово-паркового мистецтва. Аналізуючи кількість природно-заповідних територій Кіровоградської області в розрізі районів, слід зазначити, що найбільша кількість природно-заповідних територій розташована в Долинському районі (20), Онуфріївському (19) та Новомиргородському (16) районах. Найменша кількість об'єктів природно-заповідного фонду становить в Ульяновському (2), Вільшанському (3), Новоархангельському (3), Новоукраїнському (4) районах. Отже, попереду в області створення парків – національного і регіональних, побудова екологічної мережі і, звичайно, копітка подальша робота з населенням, у тому числі, на базі парків, у напрямку збереження нашої природи [4].

Перлина степового краю – Олександрійський район – є одним із найбільших у Кіровоградській області. Територія району займає 185,4 тис. га, що становить 7,7% від площі області.

На Олександрійщині приділяється велика увага збереженню та збільшенню мережі природно – заповідних територій та об'єктів. До природно – заповідного фонду належать:

Ботанічний заказник загальнодержавного значення «Лікарівська балка»;

Комплексна пам'ятка природи місцевого значення «Кам'яна стінка»;

Ландшафтний заказник місцевого значення «Велика і Мала скелі» загальною площею 103 га. Разом з позитивним іміджем району на ринку туристичних послуг, зростає і туристичний потенціал. Унікальне поєднання історико – архітектурних пам'яток, мальовничих ландшафтів - це і є гармонійний образ Олександрійщини.

Об'єкти природно-заповідного фонду Олександрійського району за потенційного використання в екологічному туризмі знаходяться на початковій стадії такі з них як: Ботанічний заказник загальнодержавного значення «Лікарівська балка»; Комплексна пам'ятка природи місцевого значення «Кам'яна стінка»; Ландшафтний заказник місцевого значення «Велика і Мала скелі», виведені в натуру класифіковані та оцінені з позицій їхнього подальшого використання [4].

Але на території Олександрійського району є такі об'єкти природно-заповідного фонду яким ще належить вивести в натуру та можливостями складання бізнес плану.

Використані джерела: 1.Ледовських Є.Ю. Сучасна концепція екотуризму/ Є.Ю.Ледовських, Н.В. Моральова, О.В. Дроздова. – К.: Екотур. №3. 2002. 265с.; 2.Ляпіна І. Ю. Організація і технологія туризму/ І. Ю. Ляпіна– К.: «Лібра», 2001.– 196с.; 3.Андрієнко Т.Л. Заказники – центри збереження природного різноманіття./ Т.Л. Андрієнко, Прядко О.І., Клестов М.Л., Арап Р.Я, Онищенко В.А. Підручник. 2-ге видання, доповнене і перероблене. – Кіровоград: ТОВ «Імекс ЛТД», 2012. – 134с.; 4.Левицький В.В. Заповідні місця Кіровоградщини. Підручник./В.В. Левицький Дніпропетровськ.: Промінь, 2009. – 77с.